

Čís. 11287.

Předpis § 1486 čís. 5 obč. zák. nelze rozšiřovati na nárok z jiného než služebního poměru. Nespadá sem právní poměr mezi pojišťovnou a jejím akvisitérem, jemuž měla býti za sprostředkované obchody nahrazena získávatelská provise.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1931, R I 848/31.)

Žalobou, zadanou na soudě dne 16. července 1929, domáhala se žalující pojišťovna na žalovaném zástupci na provisi vrácení toho, co mu vyplatila zálohou na provisi, již žalovaný neodpracoval a již nevrátil po přerušení zastupitelského poměru. Žalovaný namítl najmě promlčení žalobního nároku, ježto si vybral poslední zálohu v dubnu 1926 a v polovici května 1926 přestal býti akvisitérem žalobkyně. *Procesní soud* první stolice žalobu zamítl, maje za to, že jest žalobní nárok promlčen podle § 1486 obč. zák. *Odvolací soud* zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. *Důvody*: Odvolací soud nesdílí právní názor prvního soudu, že jest zažalovaná pohledávka promlčena po rozumu § 1486 obč. zák. Podle náhledu odvolacího soudu přicházely by tu v úvahu nejvýše odstavec čís. 1 a 5 citovaného § 1486 obč. zák., poněvadž předpoklady ostatních odstavců nejsou tu zřejmě dány. Avšak o pohledávku podle § 1486 čís. 1 obč. zák. se tu nejedná, poněvadž neběží o žádnou dodávku věci neb provedení prací, neb o jinaká plnění v živnostenském, kupeckém nebo jinakém obchodním provozování. Ale nejde také o žádný zaměstnanecký poměr, jak jej má na zřeteli § 1486 čís. 5 obč. zák., ježto jedná se tu o vrácení přeplaceného obnosu straně žalované, který nesouvisí s pracovním poměrem žalovaného jako takovým, tedy o nárok z bezdůvodného obohacení. Nárok z bezdůvodného obohacení nepromlčuje se, jak se první soud mylně domnívá, ve třech letech, nýbrž ve třiceti letech. Poněvadž od jeho vzniku tato doba ještě neuplynula, jest žaloba, ana pohledávka zažalovaná co do výše jest nesporná, odůvodněna.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Pro rekurentův názor, že § 1486 čís. 5 obč. zák. nemá na mysli jen poměr služební, není v doslovu jeho opory. Zákon, používaje výrazu »zaměstnanec« a »zaměstnavatel«, dal zřetelně najevo, že jde o nároky ze smlouvy služební. Ustanovení to nemůže býti rozšiřováno na nároky z jiných právních jednání, poněvadž jím byla stanovena výjimka z pravidla, z řádné promlčecí lhůty, a výjimky nedopouštějí obdoby. Jest tedy zkoumati, zda šlo mezi žalující pojišťovnou a žalovaným o smlouvu služební. Žalovaný přednesl, že dle smlouvy z 8. února 1926 byl akvisitérem žalobkyně. Dle reversu z 8. února 1926 převzal zastupitelství

žalujícího ústavu a za sprostředkované obchody měla mu býti nahrazena ziskávatelská provise. Nešlo tedy o zaměstnanecký poměr, poněvadž žalovaný nebyl zřízen v provozování závodu žalující pojišťovny. Podle motivů zákona jest pro pojem služební smlouvy ve smyslu § 1151 obč. zák. rozhodné, zda jde o osobní hospodářskou závislost zaměstnaného v podniku zaměstnavatelově (rozh. nejv. soudu čís. 5451 sb. n. s.). Nebyla tudíž žalující pojišťovna zaměstnavatelkou žalovaného a nebylo tu případu § 1486 čís. 5 obč. zák.

Čís. 11288.

Zrušení akciové společnosti fusí nemá v zápětí okamžitý výmaz firmy z obchodního rejstříku, nýbrž jest třeba vyčkati provedení vyzývacího řízení ve smyslu čl. 243—245 obch. zák. Do té doby společnost splýnuvší s jinou nezaniká ještě naprosto.

Co do vedlejšího závodu, jenž má trvati jako pobočný závod přejímající společnosti, jest učiniti opatření, by, pokud pobočný závod nebude i v rejstříku převeden na přejímající společnost pod její firmou, byly z obchodního rejstříku patrné veškeré změny právních poměrů, jež byly přivoděny fusí; lze zapsati (do rejstříku pobočného závodu) zrušení společnosti fusí.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1931, R I 923/31.)

Návrh banky U., by na společnou opověď bankovní jednoty V. a banky U. byl povolen následkem fuse akciové společnosti, »bankovní jednota V.« s akciovou společností banka U. zápis změněných právních poměrů v ten smysl, že tato filiálka bankovní jednoty V. jest nadále filiálkou přejímající akciové společnosti banka U., rejstříkový soud, v jehož obvodu byla filiálka, zamítl. Důvody: Fusí zrušena jest akciová společnost bankovní jednota V. se sídlem hlavního závodu v Praze a tím přirozeně zanikají její hlavní závod a její filiálky, takže nutně všechny závody tyto po provedení vyzývacího řízení podle čl. 247, 243 a 245 obch. zák. jest z obchodního rejstříku vymazati. Podle čl. 21 obch. zák. jsou filiálky v těsné souvislosti s hlavním závodem tak, že výmazu filiálky musí předcházeti výmaz hlavního závodu. Podle podání ze dne 29. března 1931 bude k výmazu hlavního závodu přikročeno až po vyřízení ještě běžících záležitostí. Dosud sem nebylo stranou vykázáno, ani krajským soudem obchodním v Praze sděleno, že jest již proveden výmaz hlavního závodu akciové společnosti bankovní jednota V. Jsou-li tedy závody hlavní a s ním nutně i filiálky fusionované akciové společnosti předurčeny k výmazu z obchodního rejstříku, nelze důsledně filiálku takovou zápisem za příčinou fuse změněných právních poměrů přeměňovati na filiálku přejímající akciové společnosti. Mínil-li přejímající akciová společnost v témže místě provozovati filiálku, může se to státi jen přímým zápisem této vlastní filiálky v samostatné vložce obchodního rejstříku na základě usnesení příslušného orgánu akciové spo-